

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ

для студентів 1-го курсу
спеціальності „Фінанси, банківська справа та страхування”

Методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни “Фінансові технології та інновації”/ Укладання: к.е.н., доц. Височанський В. Ю.– Ужгород, 2023. – 21 с.

Навчально-методична розробка містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал вивчення дисципліни „Фінансові технології та інновації”, плани семінарських і практичних занять та список рекомендованої літератури.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і банківської справи Ужгородського національного університету, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Рецензент:

Варцаба В. І. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи Ужгородського національного університету.

Пояснювальна записка

Предметом курсу «Фінансові технології та інновації» є вивчення питань становлення та розвитку інноваційних процесів, а також особливостей впровадження нововведень в сфері фінансових послуг.

Метою дисципліни є набуття студентами належного рівня теоретичної підготовки в питаннях технологічних нововведень в діяльності професійних учасників фінансового ринку необхідного для успішного виконання ними різнопланових задач господарської діяльності.

Курс охоплює комплекс питань з теорії інновацій та їх практичної реалізації в різних напрямках фінансової діяльності. На основі зарубіжного досвіду розкрито особливості впровадження нововведень в діяльності професійних учасників фінансового ринку України.

Для вивчення матеріалу курсу необхідна наявність базових знань у студентів з дисциплін «Банківська система», «Гроші і кредит», «Операції банків і небанківських фінансових установ», «Страховання», «Біржова діяльність та операції з цінними паперами», «Фінансовий ринок», «Інвестування».

Розподіл навчального часу за окремими темами курсу „Фінансові технології та інновації” рекомендується такий:

Назва тем лекційних і семінарських (практичних) занять	Кількість годин		
	Всього	в тому числі	
		лекції	семінари (практ. заняття)
1. Розвиток фінансових послуг в контексті інноваційної діяльності	2	1	1
2. Інновації в платіжних системах	3	2	1
3. Трансформація страхової діяльності під впливом інновацій	3	2	1
4. Нововведення в депозитних і кредитних послугах	3	2	1
5. Інноваційні зрушення в залученні капіталу та інвестиційному менеджменті	3	2	1
6. Вплив інновацій на забезпечення ринків капіталу	2	1	1
Модульна контрольна робота	2	-	2
Всього	18	10	8

ПРОГРАМА
вивчення курсу
„ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ”

Вступ

Предмет і завдання курсу. Місце курсу в загальноекономічній підготовці магістрів.

Тема 1. Розвиток фінансових послуг в контексті інноваційної діяльності

Поняття інновацій. Рутинний кругооборот і нові комбінації. Основні випадки інновацій за Шумпетером. Класифікація інновацій.

Комп'ютерні інформаційні технології. Автоматизовані теллерні машини. Платіжні картки. Комп'ютерні мережі. Спільні ознаки інновацій у основних напрямках фінансової діяльності. Найбільші виклики інноваційній діяльності у фінансах.

Тема 2. Інновації в платіжних системах

Схема електронного платежу. Переваги електронних платежів. Мобільні платежі. Інтегрований білінг. Оптимізовані платежі. Розімкнені та замкнені мобільні платіжні рішення.

Типова схема міжбанківського переказу коштів. Децентралізовані платіжні схеми. Криптографічний протокол. Миттєві розрахунки. Трансакційні витрати. Відкритий програмний код.

Тема 3. Трансформація страхової діяльності під впливом інновацій

Ланцюжок створення вартості. Страховий поліс. Розробка та виробництво продукту. Розповсюдження. Андерайтинг. Вимоги. Управління ризиками та інвестиціями.

З'єднані пристрої. Телематика. Традиційний процес страхування. Точність оцінювання. Зменшення вимог. Персоналізація страхових полісів. Активне управління застрахованими ризиками. Брокер персональних даних.

Тема 4. Нововведення в депозитних і кредитних послугах

Альтернативні моделі кредитування. Однорангові моделі. Альтернативне врахування ризиків. Гнучкі, автоматизовані процеси. Допуск для помилки. Доповнення традиційних посередників.

Клієнтські переваги. Віртуальні банки. Однорангові кредитори. Автоматизовані управлінці активами. Віртуальний клієнтський досвід. Еволюція мобільного банкінгу. «Банкінг як платформа». Розукрупнення контролю. Створення екосистеми.

Тема 5. Інноваційні зрушення в залученні капіталу та інвестиційному менеджменті

Альтернативні платформи залучення капіталу. Інститути з глибокою експертизою. Обмежений доступ. Вчасна пропозиція капіталу. Потенційно неадекватне фондування. Спирання на натовп.

Посилення індивідів. Очікування клієнтів. Автоматизовані управління і консалтинг. Соціальна торгівля. Роздрібна алгоритмічна торгівля. Екстарналізація процесу.

Тема 6. Вплив інновацій на забезпечення ринків капіталу

З'єднання покупців і продавців. Зв'язки з інвесторами та інститутами. Інформаційні платформи та платформи з'єднання. Клієнтська база. Ліквідність фінансових ринків.

Позабіржова діяльність. Субоптимальне ціноутворення. Обмежений доступ. Операційна неефективність. Розширення зав'язків.

**Питання для самопідготовки з дисципліни
„ ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ”**

1. Поняття інновацій
2. Класифікація інновацій
3. Типові випадки інновацій
4. Підривні інновації у фінансах
5. Комп'ютерні мережі
6. Файл-сервер і архітектура клієнт-сервер
7. Необхідність та основні напрямки впровадження інновацій у фінансах
8. Новації в безготівкових розрахунках
9. Децентралізовані та нетрадиційні платіжні схеми
10. Фронт-енд і бек-енд процеси
11. Схема електронного платежу з використанням платіжної картки
12. Інтегрований білінг
13. Розукрупнення ланцюжка створення вартості
14. Підвищення рівня з'єднаності
15. Андеррайтинг у страхуванні
16. Сценарії змін у страхуванні під впливом інновацій
17. Альтернативні платформи кредитування
18. Зміна клієнтських переваг
19. Опосередковані та однорангові моделі кредитування
20. «Банкінг як платформа»
21. Віртуальні банки
22. Альтернативні платформи залучення капіталу
23. Посилення індивідів
24. Спирання на натовп
25. Потенційно неадекватне фондування та його причини
26. Автоматизовані послуги управління багатством
27. Екстерналізація процесу
28. Розумніші і швидші машини
29. З'єднання покупців і продавців

30. Алгоритмічна торгівля
31. Нові джерела інформації
32. Соціальні мережі

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

Тема 1. Розвиток фінансових послуг в контексті інноваційної діяльності

1. Поняття і класифікація інновацій
2. Основні напрямки впровадження фінансових інновацій в Україні

Тема 2. Інновації в платіжних системах

1. Новації в безготівкових розрахунках вітчизняних банків
2. Переваги та недоліки децентралізованих платіжних схем

Тема 3. Трансформація страхової діяльності під впливом інновацій

1. Ланцюжок створення вартості у страхуванні та його трансформація під впливом інновацій
2. Технологія підвищення рівня з'єднаності

Тема 4. Нововведення в депозитних і кредитних послугах

1. Платформи прямого кредитування
2. Зміна клієнтських переваг щодо каналів отримання фінансових продуктів під впливом інновацій

Тема 5. Інноваційні зрушення в залученні капіталу та інвестиційному менеджменті

1. Альтернативні технології залучення капіталу
2. Автоматизовані послуги управління багатством

Тема 6. Вплив інновацій на забезпечення ринків капіталу

1. Алгоритмічна торгівля
2. Платформи з'єднання покупців і продавців

**Тематика самостійних робіт із
вивчення дисципліни “Фінансові технології та інновації”
і методичні поради по їх виконанню**

Студенти I курсу заочної форми навчання фаху “Фінанси, банківська справа та страхування” виконують самостійну роботу з дисципліни “Фінансові технології та інновації”. Об’єм роботи повинен бути до 25 сторінок учнівського зошита або еквівалентна кількість листів формату А-4. Самостійна робота може бути виконана від руки або набрана на комп’ютері. Виконання роботи має за мету більш глибоко дослідити і вивчити окремі питання курсу “Фінансові технології та інновації”. При написанні роботи слід опрацювати кілька підручників (монографій, посібників), а також матеріали спеціалізованих періодичних видань, які обов’язково повинні бути включені у список використаної літератури, що складається у кінці роботи.

Варіанти самостійної роботи розподіляються у відповідності з початковою буквою прізвища студента. Студенти, прізвища яких розпочинаються з букв А, Б, В пишуть контрольну роботу за варіантом №1; з букв Г, Д, Е – №2; з букв Є, Ж, З – №3; з букв И, І, К -- №4; з букв Л, М, Н – №5; з букв О, П, Р, С -- №6 ; з букв Т, У, Ф - №7, з букв Х, Ц, Ч -- №8, з букв Ш, Ю, Я -- №9.

**Тематика самостійних робіт з дисципліни
“Фінансові технології та інновації”**

Варіант №1

1. Комп’ютерні мережі
2. Інтегрований білінг
3. Віртуальні банки

Варіант №2

1. Андерайтинг у страхуванні
2. Опосередковані та однорангові моделі кредитування
3. Потенційно неадекватне фондування та його причини

Варіант №3

1. Поняття інновацій
2. Децентралізовані та нетрадиційні платіжні схеми
3. Альтернативні платформи кредитування

Варіант №4

1. Фронт-енд і бек-енд процеси

2. Розукрупнення ланцюжка створення вартості
3. «Банкінг як платформа»

Варіант №5

1. Посилення індивідів
2. Соціальні мережі
3. Типові випадки інновацій

Варіант №6

1. Радикальні інновації у фінансах
2. Підвищення рівня з'єднаності
3. Альтернативні платформи залучення капіталу

Варіант №7

1. Екстерналізація процесу
2. Нові джерела інформації
3. Зміна клієнтських переваг

Варіант №8

1. Схема електронного платежу з використанням платіжної картки
2. Типові випадки інновацій
3. Сценарії змін у страхуванні під впливом інновацій

Варіант №9

1. Новації в безготівкових розрахунках
2. Необхідність та основні напрямки впровадження інновацій у фінансах
3. Автоматизовані послуги управління багатством

Варіант №1

- 1. Комп'ютерні мережі**
- 2. Інтегрований білінг**
- 3. Віртуальні банки**

У першому питанні слід розкрити поняття комп'ютерної мережі. Висвітлити еволюцію комп'ютерних мереж від початкових однорангових до сучасного мережевого середовища. Пояснити особливості, переваги та недоліки концепцій файл-сервера та архітектури «клієнт-сервер»

У другому питанні необхідно пояснити сутність інтегрованого білінгу. Висвітлити взаємодію програм формування замовлень та оплати рахунків. Розкрити переваги інтегрованих програм мобільних покупок.

У третьому питанні необхідно пояснити можливі варіанти структурної організації віртуальних банків. Описати рівень присутності віртуальних банків в Україні. Обґрунтувати переваги віртуальних банків над класичними банківськими установами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білінг // Банківська енциклопедія / С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко, С. В. Науменкова. — Київ : Центр наукових досліджень Національного банку України : Знання, 2011. — 504 с.
2. Буров Є. В. Комп'ютерні мережі: підручник / Євген Вікторович Буров. — Львів: «Магнолія 2006», 2010. — 262 с.
3. Житар М. О., Зелінська В. С. Необанкінг: зарубіжний досвід та українська перспектива. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2019. Вип. 2. С. 81–95.
4. Комп'ютерні мережі: [навчальний посібник] / А. Г. Микитишин, М. М. Митник, П. Д. Стухляк, В. В. Пасічник. — Львів: «Магнолія 2006», 2013. — 256 с.
5. Сербина О. Г., Загузова О. М. Інтернет-банкінг: українська практика та світовий досвід / Молодий вчений, вип. 4(07) – 2014.

Варіант №2

- 1. Андерайтинг у страхуванні**
- 2. Опосередковані та однорангові моделі кредитування**
- 3. Потенційно неадекватне фондування та його причини**

У першому питанні слід пояснити сутність процесу андерайтингу у страхуванні. Розкрити основні складові андерайтингу. Вказати як інновації впливають на процедури статистичної обробки, оцінку ризиків та збір даних.

У другому питанні слід висвітлити основні моделі кредитування. Пояснити роль комерційного банку в організації традиційного опосередкованого кредитування. Розкрити особливості та переваги однорангової моделі кредитування.

У третьому питанні потрібно пояснити сутність проблеми неадекватного фондування. Вказати на чинники що спричиняють виникненню неадекватного фондування як на рівні фінансового ринку, так і на рівні окремих фінансових інститутів. Аргументувати здатність інновацій вирішувати проблему неадекватного фондування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жердецька Л.В., Городинський Д.І. Розвиток фінансових технологій: загрози та можливості для банків. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 583–588.
2. Страхування / Андеррайтинг та його завдання [Електронний ресурс]: / Андеррайтинг та його завдання — 2011. — Режим доступу: <http://insins.net/insurance-services/91-anderraying-ta-yogo-zavdannya.html> Архівовано 26 серпень 2016
3. Фінтех в Україні: тенденції, огляд ринку та каталог – 2017. Проект USAID «Трансформація фінансового сектору» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf (дата звернення: 16.12.2018).
4. Чайковський Я., Ковальчук Я. Банківські інновації: перспективи та загрози електронних банківських послуг / Світ фінансів, вип. 4(57). – 2018, с. 121-136.
5. The Fintech 250: The Top Fintech Startups Of 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cbinsights.com/research/fintech-250-startups-most-promising/> (дата звернення: 16.12.2018).

Варіант №3

- 1. Поняття інновацій**
- 2. Децентралізовані та нетрадиційні платіжні схеми**
- 3. Альтернативні платформи кредитування**

У першому питанні слід пояснити сутність інновацій. Розкрити чинники розвитку та очікувані ефекти від реалізації інновацій. Обґрунтувати необхідність запровадження інновацій в контексті розвитку ринкових відносин.

У другому питанні потрібно висвітлити вплив інновацій на еволюцію платіжних систем. Описати типову схему здійснення міжбанківського переказу. В порівнянні з нею розкрити особливості децентралізованих платіжних систем.

У третьому питанні необхідно пояснити особливості організації альтернативних платформ кредитування. Висвітлити альтернативне врахування ними ризиків. Обґрунтувати операційні переваги альтернативних платформ кредитування над традиційним банківським кредитуванням.

ЛІТЕРАТУРА

1. Брінь П., Дягілева Г. Економічна сутність підривних інновацій // Економічний аналіз. — 2011. — №. 8/2. — с. 73–75.
2. Життєвий цикл інновацій та його основні етапи / В. Ю. Школа // Вісник Сумського державного університету. — 2006. — № 1. — С. 148—154.
3. Зарва О. Підривні інновації як ключовий елемент «формули успіху» у сучасному бізнес-середовищі // Економічний аналіз. — 2012. — №. 10/4. — с. 108—111.
4. Олешко А. Інноваційні тенденції розвитку безготівкової економіки / А. Олешко // Інвестиції: практика та досвід. — 2018. — №10. — С. 22—25.
5. Парандій О. В. P2P-Кредитування та його особливості. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 36 (2). С.85-91.

Варіант №4

- 1. Фронт-енд і бек-енд процеси**
- 2. Розукрупнення ланцюжка створення вартості**
- 3. «Банкінг як платформа»**

У першому питанні слід розглянути необхідність поділу усіх процесів фінансових інститутів на фронт-енд і бек-енд процеси. Висвітлити специфіку бек-енд процесів як основи функціонування організації. Акцентувати на вимогах до фронт-енд процесів для підвищення якості обслуговування клієнтів.

У другому питанні необхідно пояснити сутність і структуру ланцюжка створення вартості у страхуванні. Вказати на чинники, що впливають на відповідні його ланки. Описати можливі сценарії змін у страхуванні, що очікуються внаслідок інноваційних впливів.

У третьому питанні необхідно розглянути сутність концепції «банкінг як платформа». Описати її технологічні особливості. Пояснити переваги використання «банкінгу як платформи», насамперед, для дрібних фінансових установ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Клапків Ю. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку. – ТНЕУ: «Економічна думка», 2020 – 568 с.
2. Скіннер К. Людина цифрова. Четверта революція людства, яка торкнеться кожного. – Litres, 2021.
3. Angel Gurría (5 November 2012). *The Emergence of Global Value Chains: What Do They Mean for Business* G20 Trade and Investment Promotion Summit. Mexico City: OECD. Процитовано 07.09.2013.
4. Banking as a platform. It's time for banks to open-up and integrate!!! [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.synechron.com/sites/default/files/white-paper/Banking-as-a-platform.pdf> (дата звернення:29.08.2021).
5. Banking as a platform: What You Should Know about This Digital Disruptor [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kasasa.com/articles/fintech/banking-as-a-platform> (дата звернення:29.08.2021).

Варіант №5

- 1. Посилення індивідів**
- 2. Соціальні мережі**
- 3. Типові випадки інновацій**

У першому питанні слід пояснити які переваги індивідам надає впровадження інновацій в сфері управління капіталом. Висвітлити як автоматизація послуг сприяє підвищенню конкурентоспроможності індивідів. Розкрити особливості традиційного управління багатством під впливом інновацій.

У другому питанні потрібно розкрити сутність концепції «соціальна мережа». Висвітлити роль соціальних мереж як джерела інформації для фінансових інститутів. Вказати на можливості використання технології соціальних мереж при наданні фінансових послуг.

У третьому питанні необхідно розкрити типові випадки інновацій запропоновані Шумпетером. Вказати на реалізацію окремих з них на фінансовому ринку України. Висвітлити переваги та ризики інноваційних зрушень у кожному випадку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Брінь П., Дягілева Г. Економічна сутність підривних інновацій // Економічний аналіз. — 2011. — №. 8/2. — с. 73–75.
2. Життєвий цикл інновацій та його основні етапи / В. Ю. Школа // Вісник Сумського державного університету. — 2006. — № 1. — С. 148—154.
3. Зарва О. Підривні інновації як ключовий елемент «формули успіху» у сучасному бізнес-середовищі // Економічний аналіз. — 2012. — №. 10/4. — с. 108—111.
4. 10 Disruptive trends in wealth management [Електронний ресурс]. -- Режим доступу: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/strategy/us-cons-disruptors-in-wealth-mgmt-final.pdf> (дата звернення:29.08.2021).
5. Wasserman, Stanley; Faust, Katherine (1994). "Social Network Analysis in the Social and Behavioral Sciences". *Social Network Analysis: Methods and Applications*. Cambridge University Press. pp 1 – 27

Варіант №6

- 1. Радикальні інновації у фінансах**
- 2. Підвищення рівня з'єднаності**
- 3. Альтернативні платформи залучення капіталу**

У першому питанні необхідно розкрити сутність радикальних інновацій. Пояснити як радикальні інновації впливають на трансформацію фінансового ринку. Висвітлити впровадження радикальних інновацій в фінансовому секторі України.

У другому питанні слід пояснити яким чином використовуються з'єднані пристрої у страхуванні. Розкрити особливості технології телематики. Обґрунтувати вплив впровадження телематики на підвищення ефективності страхування.

У третьому питанні потрібно розкрити технологічні особливості альтернативних платформ залучення капіталу. Висвітлити сутність краудфандингу. Пояснити переваги альтернативних платформ залучення капіталу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Брінь П., Дягілева Г. Економічна сутність підривних інновацій // Економічний аналіз. — 2011. — №. 8/2. — с. 73–75.
2. Життєвий цикл інновацій та його основні етапи / В. Ю. Школа // Вісник Сумського державного університету. — 2006. — № 1. — С. 148—154.

3. Зарва О. Підривні інновації як ключовий елемент «формули успіху» у сучасному бізнес-середовищі // Економічний аналіз. — 2012. — №. 10/4. — с. 108—111.
4. Технологічні тренди страхової галузі: які технології впроваджувати у 2021 році [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.dataart.com.ua/news/tehnologichni-trendi-strakhovoji-galuzi-yaki-tehnologiji-vprovadzhuвати-u-2021-rofi/> (дата звернення:29.08.2021).
5. 10 Disruptive trends in wealth management [Електронний ресурс]. -- Режим доступу: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/strategy/us-cons-disruptors-in-wealth-mgmt-final.pdf> (дата звернення:29.08.2021).

Варіант №7

- 1. Екстерналізація процесу**
- 2. Нові джерела інформації**
- 3. Зміна клієнтських переваг**

У першому питанні потрібно розкрити поняття екстерналізації процесу. Пояснити які з процесів фінансових інститутів екстерналізуються постачальниками. Вказати на переваги, що дає екстерналізація процесів суб'єктам фінансового ринку.

У другому питанні потрібно розглянути нові джерела інформації, які використовуються в різних напрямках фінансової діяльності. Висвітлити які джерела інформації з'являються під впливом інноваційних зрушень. Наголосити яким чином нові джерела інформації дозволяють фінансовим інститутам підвищити ефективність роботи.

У третьому питанні слід розглянути як в процесі запровадження інновацій змінюються переваги клієнтів стосовно отримання фінансових послуг. Пояснити яку роль віртуальний досвід відіграє при виборі постачальника фінансових послуг і продуктів. Вказати чому фінансовим інститутам слід враховувати зміни клієнтських переваг для розширення клієнтської бази.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жердецька Л.В., Городинський Д.І. Розвиток фінансових технологій: загрози та можливості для банків. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 583–588.
2. Олешко А. Інноваційні тенденції розвитку безготівкової економіки / А. Олешко // *Інвестиції: практика та досвід*. — 2018. — №10. — С. 22—25.
3. Парандій О. В. Р2Р-Кредитування та його особливості. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 36 (2). С.85-91.
4. 10 Disruptive trends in wealth management [Електронний ресурс]. -- Режим доступу: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/strategy/us-cons-disruptors-in-wealth-mgmt-final.pdf> (дата звернення:29.08.2021).
5. Wasserman, Stanley; Faust, Katherine (1994). "Social Network Analysis in the Social and Behavioral Sciences". *Social Network Analysis: Methods and Applications*. Cambridge University Press. pp 1 – 27

Варіант №8

- 1. Схема електронного платежу з використанням платіжної картки**
- 2. Типові випадки інновацій**
- 3. Сценарії змін у страхуванні під впливом інновацій**

У першому питанні слід розглянути типову схему електронного платежу з використанням платіжної картки. Розкрити учасників безготівкових карткових розрахунків. Висвітлити місце фінансових інститутів в цьому процесі.

У другому питанні слід розглянути типові випадки інновацій за Шумпетером. Описати їх реалізацію в Україні. Наголосити як типові випадки інновацій впливають на трансформацію фінансового ринку.

У третьому питанні необхідно висвітлити можливі сценарії змін у страхуванні під впливом інновацій. Вказати які з них спричинені розукрупненням ланцюжка створення вартості у страхуванні. Розкрити можливі сценарії трансформації страхування внаслідок підвищення рівня з'єднаності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Брінь П., Дягілева Г. Економічна сутність підривних інновацій // Економічний аналіз. — 2011. — №. 8/2. — с. 73–75.
2. *Інформаційні системи і технології в банках* : навч. посіб. / А. Я. Страхарчук, В. П. Страхарчук. – К. : УБС НБУ, 2010. – 515 с.
3. Життєвий цикл інновацій та його основні етапи / В. Ю. Школа // Вісник Сумського державного університету. — 2006. — № 1. — С. 148—154.
4. Олешко А. Інноваційні тенденції розвитку безготівкової економіки / А. Олешко // Інвестиції: практика та досвід. — 2018. — №10. — С. 22—25.
5. The Future of Financial Services. How disruptive innovations are reshaping the way financial services are structured, provisioned and consumed [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_future_of_financial_services.pdf (дата звернення: 29.08.2021).

Варіант №9

- 1. Новації в безготівкових розрахунках**
- 2. Необхідність та основні напрямки впровадження інновацій у фінансах**
- 3. Автоматизовані послуги управління багатством**

У першому питанні необхідно розкрити вплив мобільних платежів на зрушення у фінансовому секторі. Пояснити як мобільний білінг підвищує конкурентоспроможність фінансових інститутів. Зазначити переваги оптимізованих платежів для підвищення якості обслуговування клієнтів.

У другому питанні слід пояснити необхідність інновацій у фінансах. Висвітлити напрямки фінансової діяльності у яких проявляються інноваційні впливи. Зазначити ризики, що виникають під час інноваційних впливів у фінансах.

У третьому питанні необхідно розкрити технологію автоматизованого управління багатством. Вказати на чинники, що сприяють розвитку автоматизації управління інвестиціями. Наголосити на перевагах, які приносить автоматизація управління багатством учасникам фінансового ринку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Олешко А. Інноваційні тенденції розвитку безготівкової економіки / А. Олешко // Інвестиції: практика та досвід. — 2018. — №10. — С. 22—25.
2. Жердецька Л.В., Городинський Д.І. Розвиток фінансових технологій: загрози та можливості для банків. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 583–588.
3. Чайковський Я., Ковальчук Я. Банківські інновації: перспективи та загрози електронних банківських послуг / Світ фінансів, вип. 4(57). – 2018, с. 121-136.
4. 10 Disruptive trends in wealth management [Електронний ресурс]. -- Режим доступу: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/strategy/us-cons-disruptors-in-wealth-mgmt-final.pdf> (дата звернення:29.08.2021).
5. The Future of Financial Services. How disruptive innovations are reshaping the way financial services are structured, provisioned and consumed [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_future_of_financial_services.pdf (дата звернення:29.08.2021).

Індивідуальна робота з дисципліни «Фінансові технології та інновації»

Освоєння дисципліни відповідно до програми передбачає самостійне опрацювання студентом літературних, наукових джерел, вивчення теоретичних питань з відповідних тем, підготовку до семінарських занять, написання рефератів і підготовку презентацій. Викладач спрямовує і контролює самостійну роботу студента, встановлює час консультацій і термін виконання самостійної роботи за кожною темою. З метою поглибленого вивчення теоретичного і практичного матеріалу студент пише реферат та/або готує презентацію. Підготовка реферату – один з етапів вивчення дисципліни “Фінансові технології та інновації”. Його метою є розширення і поглиблення теоретичних знань з певної теми на основі самостійного опрацювання, систематизації та узагальнення зібраного матеріалу. Реферат є результатом самостійного дослідження з обраної теми. При підготовці реферату студент повинен показати вміння користуватися літературними джерелами, науковими статтями і монографіями, статистичними матеріалами, періодичними виданнями, різноманітними джерелами з мережі Інтернет, узагальнювати підібрані матеріали, формулювати обґрунтовані висновки і пропозиції.

Виконання реферату включає такі етапи: вибір теми; визначення завдань дослідження та складання плану реферату; підбір літературних джерел та фактичного матеріалу; написання та оформлення реферату. Тема реферату обирається з переліку тем самостійно або пропонується додатково студентом і з подальшими затвердженням керівником (викладачем). При виборі теми реферату студенту слід враховувати власні науково-дослідні інтереси та актуальність теми. Обравши тему реферату, необхідно визначити мету і об'єкт дослідження. Це допоможе встановити сукупність завдань, що будуть розв'язуватись при підготовці реферату.

Після визначення мети і завдань студент разом з керівником складає план реферату і починає роботу з його підготовки. Реферат складається зі вступу, кількох розділів, висновків, списку використаної літератури і додатків (за потреби). План реферату передбачає послідовний логічний виклад матеріалу, що розкриває зміст теми.

Дуже важливою частиною роботи над рефератом є складання плану, який повинен розкривати заявлену проблему. Єдиної схеми складання плану не існує, головне, щоб його пункти були логічно ув'язані і повністю охоплювали тему. Перший елемент плану - вступ, наступні елементи - основна частина, висновок, посилання на літературу і бібліографічний список. У вступі необхідно обґрунтувати актуальність проблеми, намітити шляхи її аналізу і вирішення, дати короткий аналітичний огляд літератури й обґрунтувати структуру викладу матеріалу. В основній частині послідовно викладаються питання плану, кожному з яких передують заголовки. Бажано, щоб матеріал був рівномірно розподілений по питаннях, а виклад кожного питання завершувався коротким висновком. Зміст кожного з параграфів повинен формулюватися у його назві. У висновку необхідно підбити концептуальний підсумок всієї роботи, який розкривав би тему чи проблему загалом. Сторінки необхідно пронумерувати, реферат повинен бути підписаний і містити дату. Можуть бути використані різні варіанти оформлення виносков (посилань), але неодмінною умовою є те, щоб в межах однієї роботи вони були однаковими. Бібліографічний список завершує роботу. У нього необхідно включити всі роботи і нормативно-правові акти, з якими ознайомився автор, а не тільки ті, котрі були процитовані в тексті роботи. Вони групуються за одним із способів: в алфавітному порядку, в порядку посилання, в хронологічному порядку.

Текст реферату оформлюється з однієї сторони аркуша формату А4 із залишенням полів (верхнє і нижнє - 2 см., лівє - 3 см і правє - 1,5 см) через 1,5 інтервали. Обсяг реферату - 10-15 сторінок друкованого тексту, сторінки пронумеровані. Після титульного аркуша наводяться план та зміст реферату. Зміст реферату студент повинен доповідати на семінарі. Студент готує тези доповіді, протягом 5-7 хвилин слід коротко викласти основні положення своєї роботи і відповісти на питання. На основі доповіді та підготовленого матеріалу виставляється відповідна оцінка.

В доповнення до реферату може бути підготовлена презентація за допомогою однієї з програм, призначених для цього, наприклад, PowerPoint. Презентація повинна містити близько 10 слайдів, титульну сторінку з назвою презентації та ПІБ виконавця, а також окремий слайд із списком використаних джерел. На слайдах

презентації в чіткій та лаконічній формі відображаються основні результати реферату у вигляді рисунків, таблиць, схем, текстових висновків.

**Тематика рефератів
з дисципліни “Фінансові технології та інновації”**

1. Впровадження фінансових інновацій в Україні.
2. Радикальні інновації на фінансовому ринку.
3. Основні тенденції розвитку міжнародного ринку фінансових послуг.
4. Інноваційний вплив на розвиток платіжних систем.
5. Децентралізовані платіжні схеми як альтернатива банківським переказам.
6. Розвиток ринку мобільних платежів в Україні.
7. Впровадження телематики на ринку страхових послуг.
8. Технологічні інновації у страхуванні.
9. Проблеми та перспективи розвитку альтернативних платформ кредитування.
10. Віртуальний досвід як чинник розвитку клієнтської бази фінансової установи.
11. Становлення та розвиток краудфандингу в світі.
12. Переваги та недоліки алгоритмічної торгівлі.
13. Поява нових джерел інформації як чинник впливу на діяльність фінансових установ.
14. Використання технології соціальних мереж для просування фінансових послуг.

РЕКОМЕНДОВАНІ ЛІТЕРАТУРА

1. Біллінг // Банківська енциклопедія / С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко, С. В. Науменкова. — Київ : Центр наукових досліджень Національного банку України : Знання, 2011. — 504 с.
2. Брінь П., Дягілева Г. Економічна сутність підривних інновацій // Економічний аналіз. — 2011. — №. 8/2. — с. 73–75.
3. Буров Є. В. Комп'ютерні мережі: підручник / Євген Вікторович Буров. — Львів: «Магнолія 2006», 2010. — 262 с.
4. Жердецька Л.В., Городинський Д.І. Розвиток фінансових технологій: загрози та можливості для банків. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 583–588.
5. Житар М. О., Зелінська В. С. Необанкінг: зарубіжний досвід та українська перспектива. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2019. Вип. 2. С. 81–95.
6. Життєвий цикл інновацій та його основні етапи / В. Ю. Школа // Вісник Сумського державного університету. — 2006. — № 1. — С. 148—154.
7. Зарва О. Підривні інновації як ключовий елемент «формули успіху» у сучасному бізнес-середовищі // Економічний аналіз. — 2012. — №. 10/4. — с. 108—111.
8. Клапків Ю. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку. – ТНЕУ: «Економічна думка», 2020 – 568 с.
9. Інформаційні системи і технології в банках : навч. посіб. / А. Я. Страхарчук, В. П. Страхарчук. – К. : УБС НБУ, 2010. – 515 с.
10. Комп'ютерні мережі: [навчальний посібник] / А. Г. Микитишин, М. М. Митник, П. Д. Стухляк, В. В. Пасічник. — Львів: «Магнолія 2006», 2013. — 256 с.
11. Олешко А. Інноваційні тенденції розвитку безготівкової економіки / А. Олешко // Інвестиції: практика та досвід. — 2018. — №10. — С. 22—25.
12. Парандій О. В. Р2Р-Кредитування та його особливості. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 36 (2). С.85-91.
13. Сербина О. Г., Загузова О. М. Інтернет-банкінг: українська практика та світовий досвід / Молодий вчений, вип. 4(07) – 2014.
14. Скіннер К. Людина цифрова. Четверта революція людства, яка торкнеться кожного. – Litres, 2021.
15. Страхування / Андеррайтинг та його завдання [Електронний ресурс]: / Андеррайтинг та його завдання — 2011. — Режим доступу: <http://insins.net/insurance-services/91-anderrayting-ta-yogo-zavdannya.html> Архівовано 26 серпень 2016
16. Технологічні тренди страхової галузі: які технології впроваджувати у 2021 році [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.dataart.com.ua/news/tekhnologichni-trendi-strakhovoji-galuzi-yaki-tekhnologiji-vprovadzhuвати-u-2021-rofi/> (дата звернення:29.08.2021).
17. Фінтех в Україні: тенденції, огляд ринку та каталог – 2017. Проект USAID «Трансформація фінансового сектору» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

- http://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf (дата звернення: 16.12.2018).
18. Чайковський Я., Ковальчук Я. Банківські інновації: перспективи та загрози електронних банківських послуг / Світ фінансів, вип. 4(57). – 2018, с. 121-136.
19. 10 Disruptive trends in wealth management [Електронний ресурс]. -- Режим доступу: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/strategy/us-cons-disruptors-in-wealth-mgmt-final.pdf> (дата звернення:29.08.2021).
20. Angel Gurría (5 November 2012). *The Emergence of Global Value Chains: What Do They Mean for Business* G20 Trade and Investment Promotion Summit. Mexico City: OECD. Процитовано 7 September 2013.
21. Banking as a platform. It's time for banks to open-up and integrate!!! [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.synechron.com/sites/default/files/white-paper/Banking-as-a-platform.pdf> (дата звернення:29.08.2021).
22. Banking as a platform: What You Should Know about This Digital Disruptor [Електронний ресурс]. -- Режим доступу: <https://www.kasasa.com/articles/fintech/banking-as-a-platform> (дата звернення:29.08.2021).
23. The Fintech 250: The Top Fintech Startups Of 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cbinsights.com/research/fintech-250-startups-most-promising/> (дата звернення:16.12.2018).
24. The Future of Financial Services. How disruptive innovations are reshaping the way financial services are structured, provisioned and consumed [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_future_of_financial_services.pdf (дата звернення:29.08.2021).
25. Wasserman, Stanley; Faust, Katherine (1994). "Social Network Analysis in the Social and Behavioral Sciences". *Social Network Analysis: Methods and Applications*. Cambridge University Press. pp 1 – 27